



Yli-Kemin kalatalousalue

KUUDES TOIMINTAVUOSI

ANNA-LEENA INKERÖ

Sisällys

1 KOTIPAikka, TOIMIALUE, TARKOITUS JA TEHTÄVÄ	2
2 JÄSENYHTEISÖT	3
3. TOIMINTAVUOSI	4
3.1 LAUSUNNOT, MUISTUTUKSET JA ALOITTEET	4
3.2. KALASTUKSENVALVONTA	4
3.3. HANKETOIMINTA	5
3.3.1. YLI-KEMIN JA KEMIJÄRVEN VIEHEKALASTUKSEN YHTENÄISLUPA-ALUEIDEN KEHITTÄMINEN	5
3.3.2. KALATALOUSALUEEN KALASTUKSENVALVONTA JA VIRTAVESIEN KUNNOSTUKSIEN KARTOITUSHANKE VUOSILLE 2024-2025	5
4 KALATALOUSALUEEN HALLINTO	5
5 VIEHEKALASTUKSEN YHTENÄISLUPA-ALUEET	7
5.1. YLI-KEMIN VIEHEKALASTUKSEN YHTENÄISLUPA-ALUE	7
5.2. KEMIJÄRVEN VIEHEKALASTUKSEN YHTENÄISLUPA-ALUE	8
6 KALASTUKSENHOITOMAKSUVAROISTA MAKSETTAVIEN KORVAUKSIEN JAKO VESIALUEIDEN OMISTAJILLE	9
7 SIDOSRYHMÄTOIMINTA	9

1 KOTIPAikka, TOIMIALUE, TARKOITUS JA TEHTÄVÄ

Kalatalousalueen nimi on Yli-Kemin kalatalousalue ja sen hallinnon kotipaikka on Kemijärvi. Kalatalousalueen rajat on vahvistettu 13. päivä joulukuuta 2017 annetulla ELY-keskus/Pohjois-Suomen Kalatalouspalvelut päätöksellä LAPELY 1488/5730-2017.

Kalatalousalue käsittää seuraavat suurimmat vesialueet; Kemijärvi, Javarusjärvi, Pyhäjärvi, Ylä-Kemijoen valuma-alue järvineen ja jokineen ja Käsmänjoen valuma-alue järvineen ja jokineen. Kalatalousalueen vesipinta-ala on yhteensä 46 625 hehtaaria. Kalatalousalueen y-tunnus on 2992594-7

Kalatalousalue toimii seuraavien kuntien alueilla; Kemijärven kaupunki, Pelkosenniemi, Savukoski, Sodankylä ja Salla.

Kalatalousalueen tarkoituksena on kehittää alueensa kalataloutta ja edistää jäsentensä yhteistoimintaa kalavarojen kestävästä käytöstä ja hoidon järjestämisestä.

Kalatalousalueen tehtävät ovat kalastuslaissa (379/2015) säädetyn mukaisesti:

- 1) kalavarojen kestävästä käytöstä ja hoidon suunnittelu;
- 2) käyttö- ja hoitosuunnitelmaehdotuksen laadinta, hyväksytyn suunnitelman toimeenpano ja sen vaikutusten seuranta;
- 3) kalavarojen käyttöön ja hoitoon liittyvä tiedotus;
- 4) kalastuksenvälvönä järjestäminen;
- 5) kalastuksen sekä kalakantojen hoitotoimenpiteiden seurantatietojen kerääminen;
- 6) kalastuksen yhtenäislupa-alueiden muodostamisen edistäminen vapaa-ajan ja kaupallisen kalastuksen tarpeisiin;
- 7) vesialueen omistajien kalatalousalueelle siirtämät tehtävät;
- 8) viehekalastuksesta kertyneiden korvausvarojen jako vesialueen omistajille;
- 9) muut elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tulosohjaukseen sekä kalastuslakiin perustuvat tehtävät

2 JÄSENYHTEISÖT

Äänioikeudelliset jäsenet 2024

Jäsenet	Kiinteistötunnus	Pinta-ala
Ahvenselän osakaskunta	732-403-876-1	132
Javaruksen osakaskunta	320-404-876-1	726,69
Jokoshaara Oy	732-410-45-1	153,45
Joutsijärven osakaskunta	320-405-876-1	723,69
Kello-Aatsingin osakaskunta	732-401-876-1	149,93
Kemijoki Oy	742-401-24-1+353	2741,73
Kemijärven kaupunki	320-401-81-31+40	95,56
Kemijärven osakaskunta	320-876-1-0	17446,77
Kemijärven seurakunta	320-401-86-15+2	50,62
Kemijärven yhteismetsä	320-874-1-0	2147,4
Ketolan jakokunnan vesialueet	320-401-876-2	80,7
Kursun osakaskunta	583-408-876-1+1	628,59
Luusuan osakaskunta	320-411-876-1	3764,61
Metsähallitus	320-405-11-12+74	5391,17
Morkkaperän kalastuskunta	320-404-876-2	73,1
Märkäjärven osakaskunta	732-409-876-1	448,39
Naruskan osakaskunta	732-410-876-1	63,4
Pelkosenniemen osakaskunta	583-402-876-1	627,18
PVO-Vesivoima Oy	320-403-221-0+5	134,57
Pyhäjärven osakaskunta	583-403-876-1	237,5
Räisälän osakaskunta	320-413-876-2	1032,83
Saijan osakaskunta	742-407-876-1	427,81
Sallan yhteismetsä	732-874-2-0	740,1
Sallansivun kylän vesialueet	732-417-876-1	65,1
Salmivaaran osakaskunta	732-418-876-1	169,07
Savukosken osakaskunta	742-403-876-1	122,81
Seitajärven osakaskunta	742-404-876-10	261,33
Stora Enso Oyj	320-403-78-22+4	305,5
Talon RN:o 8 vesialueet Pyhäjärnessä, Pyhäjoessa, Rajaojassa ym.	583-403-876-3	83,31
Tenniön osakaskunta	742-405-876-1	384,74
Värriön yhteismetsä	732-874-1-0	77,19
yksityinen	320-402-12-2+7	75,03
Ylikylän osakaskunta	320-415-876-1	1213,18
Kalatalouden Keskusliitto ry		
Suomen Ammattikalastajaliitto ry		
Suomen Kalastusopaskilta ry		
Suomen Sisävesiammattikalastajat ry		
Lapin Vapaa-ajan kalastajat ry		

Äänioikeutettuja jäseniä oli yhteensä 38, ja vesipinta-ala kattoi 40 775 hehtaaria, mikä vastaa 88 % koko kalatalousalueen pinta-alasta. Loput 5 864 hehtaaria koostuvat osakaskuntien sekä yksityisten vesialueiden omistajien vesialueista.

3. TOIMINTAVUOSI

Kalatalousalueen yleiskokous pidettiin 26.4.2024 Kemijärvellä Juhlahuoneisto AnnaBriitassa ja kokoukseen osallistuivat 20 jäsenyhteisön edustajaa. Kokouksessa käsiteltiin sääntömääräiset asiat.

3.1 LAUSUNNOT, MUISTUTUKSET JA ALOITTEET

Lausunnot ja kannanotot:

- **Lausunto** Ailangantunturin pumppuvoimalaitoksen YVA-ohjelmasta
- **Valitus hallinto-oikeuteen** päätöksestä, joka koskee Kemijoen ja Raudanjoen voimalaitosten kalatalousvelvoitteiden muuttamista
- **Lausunto** Sokli Oy:n kaivospiirin sekä sen yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeellisten määräysten tarkistamisesta
- **Lausunto** keskeisistä kysymyksistä ja työohjelmista Kemijoen vesienhoitoalueella (Kemijoen vesienhoitosuunnitelma 2028–2033)
- **Mielipide** Keminmaan kunnalle Isohaaran kalatien mahdollisesta myynnistä
- Kommentti ympäristöministeriölle pintavesien luokitteluoppaan sisällöstä
- **Vastaus** trooliasiassa Jarmo Palojärvelle

3.2. KALASTUKSENVALVONTA

Vuoden 2024 valvonnan toteutuksessa jatkettiin edellisen vuoden periaatetta, jossa valvontatyö nähdään olevan enemmän ohjeistusta ja neuvontaa kuin sanktioita. Selviin laittomuuksiin ja törkeisiin lain- ja määräysten vastaisiin tapauksiin tietenkin puututtaisiin ja kalastusluvut täytyy kaikilla olla kunnossa. Kalastuksenvalvonta oli ns. laillisuusvalvontaa.

Valvontatyö tehdään pääsääntöisesti parityöskentelynä joko valvojien kanssa tai niin, että mukana on paikallistuntemusta omaava osakaskunnan edustaja. Järvalueilla veneenkuljettaja ja valvoja.

Edellisestä vuodesta poiketen osakaskunnat eivät ostaneet kalastuksenvalvontapalveluita kalatalousalueen valvojilta.

Kalastuksenvalvontatapahtumia oli kaksi avovesikaudella. Valvontatunteja kertyi yhteensä 36 ja tarkastettujen lupienmäärä oli 12 kpl. Huomautuksia tai puutteita ei ollut, eli kalastusluvut ja pyyntivälineet olivat kunnossa. Kalastuksenvalvontaa suoritettiin kalatalousalueen vesillä Naruska-Tuntsa alueella, Kemijärven pääaltaalla sekä Naruskajoen ja Värriöjoen alueilla ja Savukosken alueen koskikohteilla.

Kalastuksenvalvonnan rahoitettiin Lapin ELY-keskukselta saadulla kalatalouden edistämisyavustuksella. Kalatalousalueelle oli vuonna 2024 seitsemän valtuutettua kalastuksenvalvojaa.

3.3. HANKETOIMINTA

3.3.1. YLI-KEMIN JA KEMIJÄRVEN VIEHEKALASTUKSEN YHTENÄISLUPA-ALUEIDEN KEHITTÄMINEN

Kalatalousalue haki kalatalouden edistämismääräraha-avustusta Lapin ELY-keskukselta vuosille 2023–2024 Yli-Kemin ja Kemijärven viehekalastuksen yhtenäislupa-alueille tehtävien digitaalisten karttojen laatimista varten. Digitaalinen kartta palvelee kalastajia helpottaen kalastuskohteiden löytämistä ja kalastuksen valvontaa.

Vuoden 2024 aikana laadittiin selvittelysopimus Yli-Kemin yhtenäislupa-alueelle kalatalousalueen ja osakaskuntien välillä sekä toteutettiin alueesta digitaalinen kartta.

Kemijärven viehekalastusalueen sopimusten laatiminen ja digikartan teko siirtyivät vuodelle 2025.

3.3.2. KALATALOUSALUEEN KALASTUKSENVALVONTA JA VIRTAVESIEN KUNNOSTUKSIEN KARTOITUSHANKE VUOSILLE 2024-2025

Kalastuksen valvonta

Kalatalousalueen valtuuttamat kalastuksenvälvojat suorittivat kalastuksen valvontaa kalatalousalueen vesillä. Kalastuksenvälvonta toteutettiin edellisten vuosien tapaan kohdennetulla kalastuksenvälvonta tapahtumilla kesäkalastuskaudella.

Virtavesikunnostukset; kartoitus ja tietojen kokoaminen

Kalatalousalueen käyttö- ja hoitosuunnitelman hyväksymisen jälkeen kalatalousalueen tulee aloittaa suunnitelman toteuttaminen. Yli-Kemin kalatalousalueen suunnitelmassa esitetään muun muassa kalatalousalueen ja sen jäsenistön välisen yhteistoiminnan kehittämistä.

Tavoitteena on, että kalatalousalueen vesistöissä on vaelluskalojen luontaista tuotantoa sekä että taimenen poikastuotantoalueille laaditaan kunnostussuunnitelma. Näiden tavoitteiden ja tehtävien toteuttamiseksi käynnistettiin kaksivuotinen hanke, jonka yhteydessä lähetettiin osakaskunnille kysely. Kyselyssä tiedusteltiin osakaskuntien näkemyksiä kalavesien kunnostustarpeista, mahdollisista kunnostuskohteista sekä kiinnostuksesta lisätä yhteistyötä kalatalousalueen ja osakaskuntien välillä.

4 KALATALOUSALUEEN HALLINTO

Yli-Kemin kalatalousalueen hallituksen jäsenet vuonna 2024:

Kari Kivelä	Salla. hallituksen puheenjohtaja
Ari Aho,	Kemijärvi, hallituksen varapuheenjohtaja
Jouni Kilpimaa,	Joutsijärvi
Antti Sirviö	Kemijärvi
Vilponen Aimo	Savukoski, 26.4.2024 asti
Kari Kilpimaa	Savukoski, 26.4.2024 lähtien
Teuvo Alaluusua	Kemijärvi
Kari Lukkarinen	Kemijärvi
Pekka Nyman	Pelkosenniemi
Jyrki Satta	

Toiminnanjohtajan tehtäviä hoiti Lapin Kalatalouskeskus ry ja siellä vastuullisena toiminnanjohtajan Anna-Leena Inkerö. Taloushallintopalvelut tuottivat Kasvun Kaverit Oy.

Kalatalousalueen hallitus kokoontui toimintavuoden aikana viisi kertaa hybridikokouksena ja yksi sähköpostikokous. Kokouksissa käsiteltiin yhteensä 59 asiakohtaa.

Sääntömääräisten asioiden lisäksi kokouksissa käsiteltiin seuraavia asioita:

<u>Kokous</u>	<u>Asiakohta</u>	<u>Asia</u>
11.1.2024	7	AVI:n päätökset Vilman lrl. ympäristölupien rauettamisesta
	9	Lausunnot, mustutukset ja tiedonannot
	9.1.	Osallistujat Valtakunnallinen kalatalouspäivät 20.-23.3.2024
	9.2.	Rajaoja taimenraportti
	9.3.	Keminmaan kunnan Kemihaaran kalatien myynti
14.3.2024	20	KHS:n toimineenpano
	21	Toiminnanjohtajan palveluhinnan tarkistaminen
	22	Puhtaat poukamat hankkeen esittely
	23	Lausunnot, mustutukset ja tiedonannot
	23.1.	Lausunto kaivoslain (621/2011) Soklin alueen kaivospiiri ja Sokli Oy:n suunnitelmasta (TUKES)
	23.2.	Raportti Kemijoen velvoiteistutukset & istutustoimenpiteiden tarkkailu vuonna 2023
	23.3.	Raportti Kemijärven maksuvelvoitetarkkailu 2022
	24.	Edustajien valinta työryhmiin; Lapin liiton koordinoimaan Kemi-Ounasjoen Vaelluskalatyöryhmä, Kemijärven säännöstelytyöryhmä ja Lapin ELY-keskuksen yhteistyöryhmä
	25	Viehekalastuksen yhtenäislupa-alueiden asiat
31.5.2024	30	Kalatalouden edistämishankkeet 2024
	31	Lausunnot, mustutukset ja tiedonannot
	31.1.	Lausunto Ailangantunturin pumppuvoimalan arviointiohjelmasta
	31.2.	Naruskajoen sillan rakentaminen Dnro PSAVI/15999/2023 tiedoksiantokuulutus
	31.3.	Lausunnon antamien kalatiestrategia valmistelusta
	31.4.	ELY-keskuksen kalatalousvelvoitteiden muuttamisesta vuonna 2017 kalatalousalueen lausunnon korjaaminen
	32	Yli-Kemin kalatalousalueen talous ja toiminta
	32.1.	Matkustussääntö ja matkakorvaukset
	32.2.	Taloushallinnon ja kirjanpidon järjestäminen
	32.3.	Yhtenäislupa-alueen lupatulojakauman tasapaino tulonmuodostuksessa
7.8.2024	39	Sähköpostikokouksen 7.6.2024 pöytäkirjan hyväksyminen
	40	AVI:n päätös koskien lapin ELY-keskuksen hankemusta Kemijoen ja Raudanjoen voimalaitosten kalatalousvelvoitteiden muuttamisesta (pätös nro 97/2024)
	41	Lausunnot, mustutukset ja tiedonannot
	41.1	Lausunto Vesienhoidon keskeiset kysymykset ja työohjelma Kemijoen

vesienhoitoalueella 2028-2033

41.2. Vastauksen antaminen kaupalliselle kalastajalle

41.3. Osallistuminen Itä-Lapin kuntayhtymän ”itälappilaista perinnetietoutta riistasta, kalasta ja muista luonnonantimista ikäluokille” hankkeeseen.

- 3.12.2024 56 Lausunnot, mustutukset ja tiedonannot
- 56.1. Selvitys kalastuksesta Kemijärven sijaitsevan pumppaamon kanavassa
- 56.2. Päätöskuulutus Naruskajoen sillan rakentaminen, Salla
- 56.3. Yli-Kemin kalatalousalueen valitus koskien Pohjois-Suomen aluehallintoviraston päätöstä Kemijoen ja Raudanjoen kalatalousvelvoitteiden muuttamisesta.
- 56.4. Yli-Kemin kalatalousalueen muistutus pintavesien luokittelu ja arviointiperusteet vesienhoidon neljännellä kaudella.
- 56.5. Kalatalousalueiden julkinen vetoisuus Suomen päättäjille.
- 56.6. PVO-vesivoiman Puhti-hanke ja hankkeen seurantar ryhmään edustajan valitseminen
57. Verottajan ohje toiminnanjohtajan palkkiosta ja päätetään toiminnanjohtajan tehtävien hoidosta

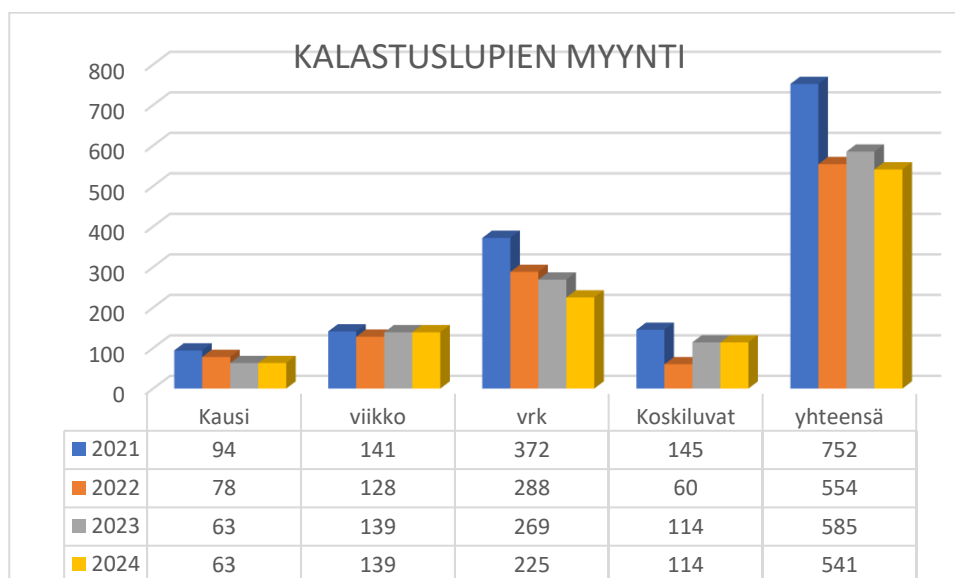
5 VIEHEKALASTUKSEN YHTENÄISLUPA-ALUEET

Toimintavuoden aikana laadittiin uudet sopimukset Yli-Kemin kalatalousalueen ja kalastusoikeuden haltijoiden välillä. Yhtenäislupa-alueen palaveri pidettiin 31.5.2024, ja siinä sovittiin kalastuslupien hinnat sekä säännöt vuodelle 2024.

Kemijärven viehekalastusalueella toiminta jatkui Kemijärven kalastusalueen ja kalastusoikeuden haltijoiden välisillä vanhoilla sopimuksilla.

5.1. YLI-KEMIN VIEHEKALASTUKSEN YHTENÄISLUPA-ALUE

Kuva 1. Kalastuslupien myynti vuosina 2021–2024



Yli-Kemin yhtenäislupa-alueella myydään henkilökohtaisia ja perhelupia (vuosi-, viikko- ja vuorokausikalastuslupa) sekä erityiskalastuskohdelupia, eli ns. koskilupia. Vuonna 2024 kalastuslupia myytiin yhteensä 541 kappaletta, joista eniten myytiin päivälupia. Kalastuslupien vuosittainen myyntimäärä on ollut noin 550 lupaa vuosina 2022–2024, kun taas vuosina 2020–2021 myytiin noin 800 lupaa vuodessa.

Kalastuslupia myytiin yhteensä neljässä myyntipaikassa Sallan ja Savukosken kuntien alueella. Lisäksi lupia oli saatavilla verkossa Kalakortti.com-sivuston kautta, ja verkkokaupan osuus on kasvanut selvästi seurantajakson alusta 2020-luvulla.

Yli-Kemin yhtenäislupa-alueen myyntituotto oli 11 385,50 euroa, ja myyntikulut olivat 1 291,35 euroa (11 %), mikä jäi sopimuksen mukaisesti alle 15 %:n lupatuloista. Näin ollen yhtenäislupa-alueen tulos oli 10 094,15 euroa.

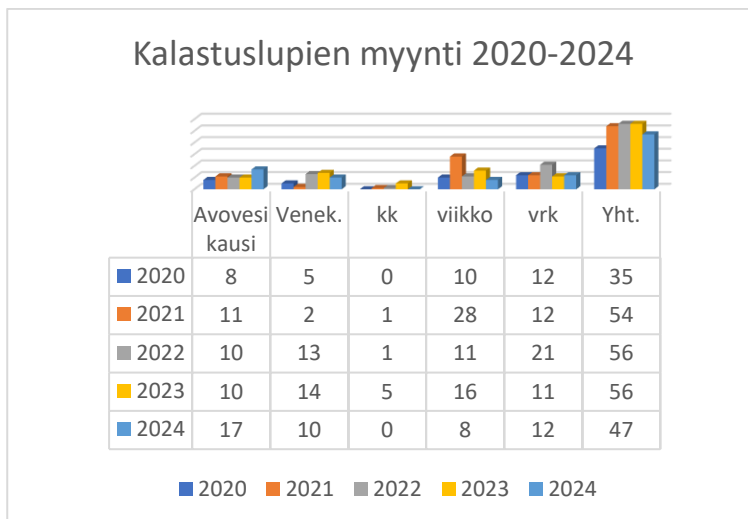
Tämä jaettiin tilinpäätöksessä seuraavasti:

- Osakkaille jaettavaksi: 2 523,54 euroa (25 %)
- Yli-Kemin kalatalousalueen vuoden 2024 tuloksi: 7 570,61 euroa (75 %)

Yli-Kemin yhtenäislupa-alueelta kertyneillä kalastuslupavaroilla istutettiin lupa-alueen vesistöihin yhteensä 7 928 yksivuotiaista purotaimenen poikasta. Istutuskulut (poikaset, palkat ja matkakulut) olivat 7 234,37 euroa, joten kalavesien hoitoon jää vuodelle 2025 käytettäväksi 336,24 euroa Yli-Kemin yhtenäislupa-alueen vesialueille.

5.2. KEMIJÄRVEN VIEHEKALASTUKSEN YHTENÄISLUPA-ALUE

Kuva 2. Kemijärven yhtenäislupa-alueen kalastuslupien myynti 2020–2024



Kemijärven yhtenäislupa-alueelle myytiin vuonna 2024 yhteensä 47 kalastuslupaa. Kemijärven kalastuslupia myytiin netissä kalakortti.com kautta. Kalastuslupien veroton myyntituotto oli 911,16 euroa ja kuluja oli 91,12 euroa. Kemijärven yhtenäislupa-alueen tuotto 820,04 siirtyy käytettäväksi vuodelle 2025 kalavesien hoitoon Kemijärven yhtenäislupa-alueelle.

6 KALASTUKSENHOITOMAKSUVAROISTA MAKSETTAVIEN KORVAUKSIEN JAKO VESIALUEIDEN OMISTAJILLE

Kalatalousalue vahvisti vuosien 2022 (LAPELY/2268/2023) ja 2023 (LAPELY/2623/2024) korvausvarojen jakotaulukot yleiskokouksessa 26.4.2024. Kalatalousalue jakoi vuoden 2022 varat kalavesien omistajille kesäkuussa 2024.

Lapin ELY-keskuksen päätöksestä (LAPELY/2623/2024) oli tehty valitus, joten varat ELY-keskus tilitti hallinto-oikeuden välipäätöksen mukaisesti kalatalousalueen tilille 17.12.2024. Vuoden 2023 varat kalatalousalue tilittää vesialueiden omistajille tammikuussa 2025.

7 SIDOSRYHMÄTOIMINTA

Kalatalousalue on edustajiensa kautta mukana seuraavissa ryhmissä ja hankkeissa:

- **Kemijärven säännöstelyn seurantaryhmässä:** Kari Lukkarinen ja varalla Ari Aho (toimikausi 2021–2026)
- **Lapin Liiton vaelluskalatyöryhmässä:** Ari Aho, varalla Pekka Nyman (toimikausi 2024–2026)
- **Lapin Kalatalouskeskus ry:n:** kokousedustajana Kari Kivelä, varalla Pekka Nyman (vuonna 2024)
- **ELY:n yhteistyöryhmässä:** Kari Kivelä (toimikausi 2021–2025)
- **Lapin vesien- ja merenhoidon suunnittelun yhteistyöryhmä** (2023–2027); Kari Kivelä, varalla Tarmo Yrjänheikki
- **Kemijoen Ailangan pumppuvoimalan seurantaryhmässä:** Kari Kivelä
- **PVO-vesivoiman pumppuvoimalahankkeen (Puhti-hanke) seurantaryhmässä:** Kari Kivelä

Lisäksi hallituksen jäsenet osallistuivat maaliskuussa valtakunnallisille kalatalousaluepäiville sekä marraskuussa Lapin kalatalousaluepäiville.

YLI-KEMIN KALATALOUSALUEEN HALLITUS